

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Идэр сумын цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ЗАА-2022/131/СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Улиастай хот 2022 он</p>	<p>Дарга, Тэргүүлэх аудитор: Д.Бат-Ундраа Утас: 70463612 Цахим хаяг: batundraa@audit.gov.mn Ахлах аудитор : Б.Дагвасүрэн Утас:99014227 Цахим хаяг:dagvasurenb@audit.gov.mn Аудитор П.Ганцолмон Утас:70157405 Цахим хаяг:uliastaivanaudit@ubaudit.mn</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт	2
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	7
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	10
3. Аудитын тайлан	
3.1 Ерөнхий зүйл	12
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	12
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	12
3.4 Материаллаг байдал	13
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	13
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	14
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг	14
3.8 Аудитын гол асуудал	14
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал, Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилт, бусад хууль тогтоомж	14
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	15
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	15
4. Аудитын илрүүлэлт	15

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1. Төрийн аудитын санал, дүгнэлт

**ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**
81090 Улиастай, Завхан аймаг
Утас/Факс: 7046-36-12

ИДЭР СУМЫН ЦЭЦЭРЛЭГИЙН
ЭРХЛЭГЧ С.АМАРЖАРГАЛ-д

2022.02.24 № 1302/362
танай _____ -ны № _____ -т

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Идэр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Идэр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Д.БАТ-УНДРАА

Боловруулсан
Хүндэтгэл
Огноо 2022.02.24
Хүрэг 2

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн Санхүүгийн байдлын тайлан

Тайлант хугацаа: 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	53,210,934.84	64,023,592.84
33	АВЛАГА	568,750.00	568,750.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	281,400.00	281,400.00
335	Бусад авлага	287,350.00	287,350.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	257,350.00	257,350.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	30,000.00	30,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	52,642,184.84	63,454,842.84
351	Түүхий эд материал	1,723,490.00	2,930,390.00
35130	Эм боох материал	1,723,490.00	2,930,390.00
354	Хангамжийн материал	50,918,694.84	60,524,452.84
35410	Бичиг хэргийн материал	187,600.00	150,600.00
35420	Аж ахуйн материал	14,422,900.00	16,862,300.00
35450	Барилгын засварын материал	485,700.00	-
35460	Хүнсний материал	24,147,915.00	25,768,243.00
35470	Бусад хангамжийн материал	11,674,579.84	17,743,309.84
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	343,091,285.15	337,544,649.76
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	343,091,285.15	337,544,649.76
392	Биет хөрөнгө	331,641,285.15	326,507,149.76
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	326,885,880.00	326,885,880.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(20,430,367.44)	(30,645,551.16)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	52,686,028.00	61,538,928.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(38,938,983.04)	(40,279,285.84)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	39,797,073.00	39,797,073.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(30,505,639.12)	(32,937,187.99)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	4,720,000.00	4,720,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,720,000.00)	(4,720,000.00)
39217	Ном	2,147,293.75	2,147,293.75
393	Биет бус хөрөнгө	11,450,000.00	11,037,500.00
39301	Програм хангамж	1,650,000.00	1,650,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	(412,500.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	9,800,000.00	9,800,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III-I+II	396,302,219.99	401,568,242.60
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	396,302,219.99	401,568,242.60
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	396,302,219.99	401,568,242.60
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	29,649,692.05	29,649,692.05
51101	Өмч: - төрийн	29,649,692.05	29,649,692.05
512	Хуримтлагдсан үр дүн	365,946,913.37	371,212,935.98
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	365,946,913.37	365,946,913.37
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	5,266,022.61
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлээний зөрүү	705,614.57	705,614.57
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI-IV+V	396,302,219.99	401,568,242.60

2.2 Аудит хийсэн Санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (1)	277,596,800.00	289,728,430.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	239,783,300.00	252,496,530.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	3,499,000.00	4,889,230.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	3,499,000.00	4,889,230.00
1E+06	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	3,499,000.00	4,889,230.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	236,284,300.00	247,607,300.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	236,284,300.00	247,607,300.00
13	ТУСЛАМЖ САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	37,813,500.00	37,231,900.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	37,813,500.00	37,231,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт	37,813,500.00	37,231,900.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	275,146,785.88	284,462,407.39
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	275,146,785.88	284,462,407.39
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧЛЭГ ЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	261,388,387.52	263,770,178.39
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	167,438,634.64	169,083,534.00
210101	Үндсэн цалин	116,152,275.00	122,827,166.00
210102	Нэмэгдэл	36,927,075.64	33,014,324.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	500,000.00	750,000.00
210104	Урамшуулал	13,859,284.00	12,492,044.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	-
210106	Ажиллагчдад төлсөн /ТӨҮГ/	-	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	20,617,847.00	22,000,741.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	14,154,355.00	15,491,829.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,674,385.00	1,716,035.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,339,507.00	1,366,110.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	313,800.00	305,750.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,135,800.00	3,121,017.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	34,910,990.00	36,157,866.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,805,515.00	1,508,906.00
210302	Түлш, халаалт	32,205,275.00	34,298,960.00
210303	Цэвэр, бохир ус	900,200.00	350,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,967,550.00	4,168,580.00
210401	Бичиг хэрэг	1,077,250.00	1,242,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	836,500.00	836,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	610,000.00	590,000.00
210404	Ном, хэвлэл	90,400.00	90,400.00
210406	Бага үнэтэй, турган элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,353,400.00	1,409,280.00
2105	Нормативт зардал	17,752,130.00	13,955,222.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	848,010.00	1,364,800.00
210502	Хоол, хунс	16,000,020.00	11,686,322.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	904,100.00	904,100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	320,000.00	1,291,400.00
210604	Урсгал засвар	320,000.00	1,291,400.00
2107	Томилголт, зочны зардал	265,000.00	336,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	265,000.00	336,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	911,000.00	540,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр	812,000.00	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	540,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	99,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,205,235.88	16,236,835.39
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	887,750.00	1,837,300.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	13,317,485.88	14,399,535.39
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	13,758,398.36	20,692,229.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	13,758,398.36	20,692,229.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	2,450,014.12	5,266,022.61
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	3,563,572.00	-
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	3,563,572.00	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(3,563,572.00)	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(1,113,557.88)	5,266,022.61

2.3 Аудит хийсэн Цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	29,649,692.05	705,614.57	365,946,913.37	396,302,219.99
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	29,649,692.05	705,614.57	365,946,913.37	396,302,219.99
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	-	-
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	29,649,692.05	705,614.57	365,946,913.37	396,302,219.99
D01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	29,649,692.05	705,614.57	365,946,913.37	396,302,219.99
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	29,649,692.05	705,614.57	365,946,913.37	396,302,219.99
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D07	Гадвад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	5,266,022.61	5,266,022.61
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	29,649,692.05	705,614.57	371,212,935.98	401,568,242.60

2.4 Аудит хийсэн Мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайлант хугацаа: 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Давсны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	274,097,800.00	284,839,200.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	236,284,300.00	247,607,300.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	236,284,300.00	247,607,300.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	236,284,300.00	247,607,300.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	37,813,500.00	37,231,900.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжилт	37,813,500.00	37,231,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт	37,813,500.00	37,231,900.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	272,447,800.00	275,986,300.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	272,447,800.00	275,986,300.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	258,689,401.64	255,294,071.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	166,697,889.64	169,083,534.00
210101	Үндсэн цалин	108,494,067.09	123,315,636.00
210102	Нэмэгдэл	40,149,712.55	32,525,854.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,809,737.00	750,000.00
210104	Урамшуулал	9,244,373.00	12,492,044.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	21,358,592.00	22,000,741.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	14,895,100.00	15,491,829.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,674,385.00	1,716,035.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,339,507.00	1,366,110.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	313,800.00	305,750.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,135,800.00	3,121,017.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	35,210,990.00	36,337,866.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,805,515.00	1,508,906.00
210302	Түлш, халаалт	32,235,275.00	34,298,960.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,170,200.00	530,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,417,200.00	6,390,980.00
210401	Бичиг хэрэг	1,205,400.00	1,205,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	836,500.00	836,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	700,000.00	590,000.00
210404	Ном, хэвлэл	90,400.00	90,400.00
210406	Бага үнэтэй, тургэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,584,900.00	3,668,680.00
2105	Нормативт зардал	24,112,130.00	16,782,450.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,571,500.00	2,571,700.00
210502	Хоол, хунс	20,636,530.00	13,306,650.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	904,100.00	904,100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	805,700.00	805,700.00
210604	Урсгал засвар	805,700.00	805,700.00
2107	Томиллолт, зочны зардал	265,000.00	336,000.00
210702	Дотоод албан томиллолт	265,000.00	336,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	911,000.00	540,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	812,000.00	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	540,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	99,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,910,900.00	3,016,800.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн далага хийх	2,910,900.00	3,016,800.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	13,758,398.36	20,692,229.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	13,758,398.36	20,692,229.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	13,758,398.36	20,692,229.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	1,650,000.00	8,852,900.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	1,650,000.00	8,852,900.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,650,000.00	8,852,900.00
2200	Дотоод эхүүсвэрээр	1,650,000.00	8,852,900.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1,650,000.00	8,852,900.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(1,650,000.00)	(8,852,900.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.5 Аудит хийсэн Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	294,017,300.00	284,839,200.00	9,178,100.00	97%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	294,017,300.00	284,839,200.00	9,178,100.00	97%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧЛЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	294,017,300.00	264,146,971.00	29,870,329.00	90%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	176,238,200.00	169,083,534.00	7,154,666.00	96%
210101	Үндсэн цалин	116,238,100.00	123,315,636.00	(7,077,536.00)	106%
210102	Нэмэгдэл	47,111,600.00	32,525,854.00	14,585,746.00	69%
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	500,000.00	750,000.00	(250,000.00)	150%
210104	Урамшуулал	12,388,500.00	12,492,044.00	(103,544.00)	101%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	23,792,200.00	22,000,741.00	1,791,459.00	92%
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,742,600.00	15,491,829.00	1,250,771.00	93%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,762,400.00	1,716,035.00	46,365.00	97%
210203	ҮОМШЭ-ний даатгал	1,409,900.00	1,366,110.00	43,790.00	97%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	352,500.00	305,750.00	46,750.00	87%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,524,800.00	3,121,017.00	403,783.00	89%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	39,226,200.00	36,337,866.00	2,888,334.00	93%
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,200,000.00	1,508,906.00	1,691,094.00	47%
210302	Түлш, халаалт	35,498,900.00	34,298,960.00	1,199,940.00	97%
210303	Цэвэр, бохир ус	527,300.00	530,000.00	(2,700.00)	101%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,417,200.00	6,390,980.00	26,220.00	100%
210401	Бичиг хэрэг	1,205,400.00	1,205,400.00	-	100%
210402	Тээвэр, шатахуун	836,500.00	836,500.00	-	100%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	700,000.00	590,000.00	110,000.00	84%
210404	Ном, хэвлэл	90,400.00	90,400.00	-	100%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,584,900.00	3,668,680.00	(83,780.00)	102%
2105	Нормативт зардал	33,457,100.00	16,782,450.00	16,674,650.00	50%
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,571,700.00	2,571,700.00	-	100%
210502	Хоол, хүнс	29,981,300.00	13,306,650.00	16,674,650.00	44%
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	904,100.00	904,100.00	-	100%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	805,700.00	805,700.00	-	100%
210604	Урсгал засвар	805,700.00	805,700.00	-	100%
2107	Томилголт, зочны зардал	1,356,100.00	336,000.00	1,020,100.00	25%
210702	Дотоод албан томилголт	1,356,100.00	336,000.00	1,020,100.00	25%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	813,700.00	540,000.00	273,700.00	66%
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	813,700.00	540,000.00	273,700.00	66%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,910,900.00	11,869,700.00	41,200.00	100%
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн даллага хийх	11,910,900.00	11,869,700.00	41,200.00	100%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	20,692,229.00	(20,692,229.00)	
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	20,692,229.00	(20,692,229.00)	
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	20,692,229.00	(20,692,229.00)	
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	294,017,300.00	284,839,200.00	9,178,100.00	97%
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	253,985,400.00	247,607,300.00	6,378,100.00	97%
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлэгээс санхүүжих	253,985,400.00	247,607,300.00	6,378,100.00	97%
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	40,031,900.00	37,231,900.00	2,800,000.00	93%
132001	Орон нутгийн төсвөөс	40,031,900.00	37,231,900.00	2,800,000.00	93%

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Завхан аймгийн Идэр сумын цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллага Завхан аймгийн Идэр сумын цэцэрлэгтэй холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Улиастай ван аудит ХХК-ийн ахлах аудитор П.Ганцолмон, аудитор Д.Гэрэлхүү нар гүйцэтгэж, хяналтыг ахлах аудитор Б.Дагвасүрэн, дарга, тэргүүлэх аудитор Д.Бат-Ундраа нар хэрэгжүүлсэн.

Идэр сумын цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Үндэсний аудитын газарт 2022 оны 01 дугаар сарын 20-ны өдрийн 02/22 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Идэр сумын цэцэрлэг нь хүүхэд бүрийн сурах үйлийг дэмжиж, сургуулийн өмнөх боловсролын эзэмшүүлж хоцрогдолгүй сургах,багшийн хөгжлийг хангах боломжийг бүрдүүлж, хүний нөөцийг тасралтгүй хөгжүүлж, хосолсон сургалтын орчныг бүрдүүлж ажиллах зорилготой Сумын Засаг даргын харьяа байгууллага юм.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөгүй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Идэр сумын цэцэрлэг нь Дотоод аудитын нэгж байхгүй.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Идэр сумын цэцэрлэг нь 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалтай гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт орлогыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг 2021 оны нийт орлогын 289,728,4 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 2,897,2 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг шинэчлэн тогтоосон материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 2,028,09 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Авлага	568.7	568.7	-
Бараа	52,642.1	63,454.8	10,812.7
Үндсэн хөрөнгө	343,091.2	337,544.6	-5,546.6
Нийт хөрөнгө	396,302.0	401,568.1	5,266.1
Өр төлбөр			-
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	396,302.0	401,568.1	5,266.1
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө	396,302.0	401,568.1	5,266.1

Авлага дансны үлдэгдлийг тайлант онд барагдуулаагүй бөгөөд энэ нь ажиллагчидтай холбогдсон авлага, байгууллагаас авах авлагууд байна..

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 10,812.7 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант хугацаанд төсвийн хөрөнгөөр 26,196.0 мянган төгрөг, хандиваар 4,889.2 мянган төгрөгөөр тус тус бэлтгэсэнтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 5,546.6 мянган төгрөгөөр буурсан нь элэгдэлийн зардалтай холбоотой. Тайлант хугацаанд төсвийн хөрөнгөөр 8,852.9 мянган төгрөгөөр хөрөнгө бэлтгэсэн.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 5,226.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүн өссөнтэй холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 294,017.3 мянган тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн санхүүжилтаас 37,231.9 мянган төгрөг, улсын төсөвөөс 247,607.3 мянган төгрөг нийт 284,839.2 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 264,147.0 мянган төгрөгийг зарцуулж, 20,692.2 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд нэмэлт орлого бүрдүүлээгүй байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Онцолсон болон бусад асуудал гараагүй.

3.8 Аудитын гол асуудал

Тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад нөлөө үзүүлэх асуудлууд байхгүй болно.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасны дагуу тус байгууллагын 2021 оны Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хяналаа.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд Шилэн дансны цахим хуудсанд оруулбал зохих 149 мэдээллээс 146 мэдээллийг хугацаандаа мэдээлсэн ба 6 мэдээллийг хугацаа хоцроосон байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөвлөмж, төлбөрийн акт, албан шаардлага өгөгдөөгүй байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд байхгүй болно.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 568.0 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 568.0 мянган төгрөгийн алдаанд албан шаардлага хүргүүлээ. Аудитын явцад залруулсан алдаа байхгүй.

4.1 Залруулсан алдаагүй

4.2 Төлбөрийн акт хүргэгдээгүй.

4.3 Албан шаардлага: Өмнөх оны авлагын үлдэгдэл 568.0 мянган төгрөгт албан шаардлага хүргүүлсэн болно.

4.4 Зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн 568.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 1 шаардлага өгч, менежментийн захидалд тусгалаа.

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналтай холбоотой асуудал

- ✓ **Илрүүлэлт:** Тус цэцэрлэг нь тайлант хугацаанд 2020 оны эцсийн санхүүгийн тайлангаар 568.0 мянган төгрөгийн авлагатай байсан нь 2021 онд барагдуулаагүй байгааг тайланд тусгасан байна.
- ✓ **Өгсөн зөвлөмж:** Авлага барагдуулаагүй нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д “төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх” гэсэн хууль тогтоомжинд нийцэхгүй байна.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 06 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

3 Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Идэр сумын цэцэрлэг	1	0.6	-	-	-	-	1	0.6	-	-